

Akár hová buvjék de még-is rd talál.

Mindenekre ez az irgalmatlan Halál.

Meg-holt II. dik *Fridrikh* — a' Spanyol Király — a' minden Tsászárok és Királyok között nagy-nak esmert II. dik *Josef* — a' Török Tsászár — a' *Berlintől* adót vett *Gr. Hadik* — *H. Eszterházi Miklós* — az ő Ellenségei előtt rettenetes emlékezetű *Laudon* — a' *Frantzia Mirabó* — a' tsak nem leggazdagabbik Magyar Gavalér *Gr. Pálffy János* — ama jó szivüségéről tsak nem el-felejtethetlen sokaknak édes *Attya Gr. Károly Antal* — s meg-halavégre, a' mint egy *Budai tudósításból* értem; a' leg-gazdagabbik és leg-buzgóbb Hazánkbeli *Füri Püspök Gr. Eszterházy Károly* Ur is ezen hónapnak 14. dikén — a' mint erről ezután bővebb tudósítást fogunk tenni. — Ezeket, s lok ezekhez hasonlókat ímetett már el a' *Kurir* egy néhány esztendők alatt; melyből tsak ez a' tsalhatatlan tudomány; hogy a' *Kurir* is minden kisebb nagyobb *Olvásóival* edgyütt bizonyosan meg fog lialni — de látsuk addig mik az

Elegyes jegyzések? — A' F. Tsászár holnap, az az 24. dikben indul *Prágából*, és egy kerülő úton tsak a' jövő hónapban érkezik vissza. — A' F. Királyné mára váratik *Bétsbe*. — A' F. Palatinus tegnap meg érkezvén már útnak-is indult *Buda* felé. — *Herentz* fő Hertzeg és a' 3. fő Hertzeg *Alsfszonyok Felsperg* felé jöven vissza. *Hertz. Ltkhtenstáin Lajosnál* fognak egy néhány napot mulatni. — Ugy értjük, hogy a' jövő esztendőben megint 2 Koronázások fognának lenni; edgyik *Budán*, hol F. Alsfszonyunk fogna meg koronáztatni; a' másik *Frdnkfurtban*; hol *Herentz* fő Hertzeg *Római Királyi Koronát* nyet fejére. — H. *Eszterházi* méltóztatta ő Felsége a' M. N. K. *Tessörző*

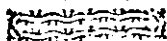
fő Kapitányságra; és bizonyosnak lenni erőssük, hogy a Magyar Udvari Kantzellaria nagy méltóságú feje Gr. Pálffy Károly Ur ö Exja a' fő Kantzellariusi hivatalát le tette volna. — Azt haljuk a' Bétsi Politziáról, hogy még soha olyan lában nem állott, mint a' millyenre most állittatik. A' már minden belső és külső Városokra el rendelt és jelentett rendes Politzián kívül, egy hadi Politzia is fog állittatni, mellynek feje Generál Stóder fogna lenni, és 2 Platz Obersterek, 2 Platz Májorok, 4 Adjutántok és még több más Hadi Tiszt Urak fogának e' végre neveztetni; kik a' jó rendtartásnak és a' belső tsendességnek titkosabb arany lántzára ügyelnének. Az éjjeli lovas Katonákból álló Pikk meg-szaparittatik, és az eddig Bétsben lenni szokott fegyveresek száma 4 Batalion Magyar Katonákkal lokasittatik. — Már a' Schakmin Valafsai ide Bétsbe meg érkeztenek, és Kinszky Draganyóssai el mentenek. — Egy bizonyos Alberti nevezetű Kónok, és Májor Lerchenfeld, miért? miért nem tudatik, Bétsből el-távozó úti Levelet kaptak. — Azt olvassuk, hogy F. Urunk parantsolt vala, hogy ennekutánna egy Tiszt viselő is hivatalja felett való Rangot és Titulust nem fog viselni, és szabad sem lészzen azt ennekutánna kérni. A' Tifztségeknek és hivataloknak üressedésekkel, nem lészzen szabad azonnal valakit mást tenni az üressen lévő Hivatalba, hogy mindenek, kik ahoz a' Hivatalhoz juss tartanak, és arra alkalmasok jelenthessék magokat.

Az Evangelicusok 15 dikben tartottanak Pesten Synodusi gyűlést másodszor, mellyben a' Synodus tzeljának ki-dolgozására mentenek. Edgyik Deputatio elegyes a' Réformátus Synodusbéli Deputatio-sokkal, melly elegyes Deputatio azokat dolgozza, mellyek mind a' 2 Vallásbélieket egy aránt illetik. Egy más Deputatio a' Tudomány dolgát folytatja, más a' Házolság dolgát, más a' Gazdaságot illető dolgót, és még eddig mind a' 2 Synodus ennyiben vagyon. — A' hónapnak végén, és ennek elején
Pest

Pest Vgyében is imitt amott földindulás tapasztaltott. — Augustusnak utolsó napján a' Belgrádban lévő 'Sidók Követeket küldöttek a' *Niszjai* Basához, ki Belgrádat által vejendő a' mijeinktől, azon kérelemmel, hogy engedné meg őket a' Várnak vizsgáló vételével azon állapotban maradni, a' melyben most vagynak, és meg engedte. Ollyan rendeléssel jö ezen Basa Belgrádnak által vételére, hogy akár minemű Gonosztévőnek is kegyelmet hoz magával; azzal az el költöztek minden bántodás nélkül vizsgáló mehelnak, és 3 esztendeig semmi adót vagy Dézmát nem fognak fizetni.

Bétsben már szinte 14 napja, hogy szüntelen változó szeles, erős és hives szomorú őzi napok járnak; noha az idején bé állott kellemetes Tavasz és Nyár miatt némely vad gesztenye fák egészen újra virágoztanak. — Erdélyből ellenben azt írják *Kolosvárról*, hogy már 8 hetektől fogva semmi első nem lévén, az eke kiszáradt a' földből, nem lehet vetni; a' szőlő szeme pedig veréb lövő selétnek maradván, apró poharakból fogjuk az idén innya a jó *Kolosvári* bort.

Poson Vármegeyéből írják, hogy Sept. 8 dikán későn elve, meggyuadt Gróf *Pálffy* Károly Kantzelsrius ó Exja majorja, melly *Detrekő* Vára alatt feküdt, 's porrá égtek a' tele hordott tsürök, a' gabona tartó épület; a' juhok, tehének, 's a' ménes' számára épült nagy szinok, és ifállóok; 's a' ménes mester' szép épületje. sok más tiszték' házaikkal edgyütt. Ezen épületek nem régiben készültek, 's mind esendellyesek voltak. Oda égett leg alább is 5 ezer kereszt gabona, 6 száz szekér széna — szerentsére a' ménes nem volt bé zárva — a' tsödöröknek kantár szárjaikat nagy kinnal tudták elvagdálni, 's elszabadítani a' jászajtól, mellyek északának idején elszaladván, némelyeket közzüllök máig se találunk. A' tűz, egész reggelik tartott. — Vagyon a' Grosnak szamar ménese is, mellyből sokat eladnak *Bétsben*, a' hol némelly nagy Urak szamar-téjjel szoktak élni. Ezen szamar-ménesek

a' Pásztor, egy nagy *szamár ember*, meggyújt egy fenyőfa forgácsot, he' megy annak világánál egy színbe, a' mély, ki-gerebelyt kenderrel volt rakva, vigyázatlanságból meg gyújtja a' kendert, 's (a' mint vélik) mindjárt ott hagyta ijedtében a' tüzet, 's elszaládt. A' tűz hirtelen elterjedt, 's a' feon irrt kárt okozta: mellyet leg-alább is harmintz ezer forintra' b'csülnek. Nem tudják, hová vette magát a' szamár pásztor. — Más károkat is vallott v'olt nem régiben a' tűz mi' G. *Pásfj* ö *Exja*. *Hasbrunka* névű faluja t. i két izben gyúladt meg, 's majd két száz ház lett benne hamuvá; más falujának ismét majd fele.

Ezen Majorjához közel v'agyon egy *Kassély* is, mellyben sokszor szokott m'ulatni ö *Exja*. A' tűz négyszer kapott v'olt belé ezen *Kassély*ba, de mind a' négyzer oly szerentséssen eléit vették, hogy n' egy károkat nem tehetett. Hanem utólljára még sem menthették v'olna már meg a' lángok' erejétől a' *Kassélyt*, ha csak egy *részeg Ember* — *máslágn* fővel — fet nem mászott, 's el nem óltotta v'olna az el-hatalmazni kezdett tüzet. — A' m'olta *Nóé* nagy *Apánk'* módján fellyul hörpentett a' 'szálló' leviből; talám soha se v'olt még hasznosabb következése a' részegségnek. "

Külső Országot illető dolgok.

Frantzia Ország. — Azt mondják némellyek, hogy a' *Frantziának* Királya csak 3 napokat kívánt magának engedtetni az új *Constitutionnak* megvizsgálására: azt ugyan tellyességgel nem gyanittyák mindenek, hogy ezen *Constitutiot* egész valósága szerint meg-fogná erőlsíteni; annyival is inkább, mivel éppen akkor midőn a' minap nevezett *Deputatio* a' *Constitutiot* kezébe szolgáltatta, nem csak maga jelent meg a' kék pántlikás *Keresztes Rendnek* tizerével, hanem másoktól is sokaktól azt kívánta, hogy a' kék pántlikás keresztes ezen alkalomsággal le ne tegyék. — Már a' *Constitutionnak* toldalékjai is rendbe szedettek és a' meg-vizgál-

rás végett felolvastván, a' több Artikulusokhoz ragasztattanak. A' nevezetesebb toldalékoknak sum-
mája ez: — Az 1-ső illeti a' Frantzia Polgá-
roknak személyes jussaikat az Anglusoknak *Habeas
Corpus* nevezetű Aktájoknak formájára, melly sze-
rint csak egy gondolóra vagy gyanúra nem lehet
a' valóságos bűnpétt el-fogattatni, hanem bizonyos
és meghatározott környüállásoknak ki nyilatkozás-
savután. — A' 2-dik toldalék illeti a' nyomtatás
béli szabadságot; ez szerint — a.) Semmi némü
írásnak nyomtatásban való ki-adásáért meg nem
szolgáltatathatnak, ki-vévén e' következendő tör-
téneteket; — ha annak tizélja, a' Törvény ellen va-
ló ingerlés; — a' Constitutiót formáló Hatalomnak mélt-
atlansággal való illetése; — ennek rendelkezései el-
len való ellent állás; — a' Törvények által bünös-
nek meg-határozottatott tselekedetre való unfzo-
lás's végre a' közönséges Tiszteteknek és hivatalok-
nak méltatlan rágalmozása lenne. Továbbá meg-
büntettetik akár melly személlynek magános életét
érdeke rágalmozás. — b.) Előbb pedig senki a'
maga rágalmozó irásáért meg nem ítétethetik, míg
az Esküdtetnek Itélő Széke által nyilvánosságá nem
léssen, hogy a' vád alatt lévő irás bünös, és hogy
azon személly, a' ki ez iránt bé vádaltatott, való-
sággal ezen irásra nézve magát bünös tette. —
— Még megjegyzésre méltó ezen toldalékok-
ban az is, hogy ezek szerint a' Frantzia Polgárok-
nak házorsági állapottyok, ezután isupántsak polgári
kötésnek fog tartatni. — A' több hátra lévő tolda-
lékok, vagy nem igen nevezetesek, vagy pedig mi-
azokat már másszor elő hoztuk volt.

Egy szomorú és ritka eset Irlandiában. — Egy
Clomány nevü falu mellett nem messze a' tenger-
partyához, egy iszonyu kö-sziklák között lévő bar-
langban, gyakran rendkívül való nagyságu vad Sa-
sok szoktanak valaseregleni. A' minap valami gyer-
mekek játszodozván ezen bariang mellett, egy 4
esztendőst közzüllök meg ragad egy vén Sas, és
egyenefen vízi bé, két éhel holt fíjajához, a' bar-
lang-

langba. A' Keserves Atya, hirt vévén a' történetről, család némely barátjaival a' barlang felé, és magát kötélnél fogva bebotráttatta. Leérkezvén a' Sasokhoz, ezek ugyan azonnal ki-repültenek: de a' szerentsélen gyermeknek már két szénest ki-kapáltatva; és teste erősen öfve marizongaltatva lévén, a' Sasoknak körmei között való ki szabadulása után csak 3 óráig maradt életben.

Londonban egy Társaság állt fel, mely magát a' közönséges békeség és szabadság barátjai Társaságának nevezi. Ennek legfundamentosabb erősítései e következők: — Az Angliába bétűszott viláza éléseknek szintugy, mint Frantzia Országban, csak hogy minden Rebelio nélkül, el kell törölneni. — A' Fejedelmeknek meg kell Fejedelmeknek, de az embereknek is, szabad embereknek maradni: — Az Anglusoknak jusok vagyón a' Frantzia Revolution örvendeni — e'öször, mint embereknek; mert ez által 25 Millió ember társaik tétettek viláza az emberiségnek szent jussaiba — másodszor, mint Anglusoknak; mert ezen Revolutzio által vége szakadt a' régi Frantzia Udvarok' azon alattomban való mesterkedéseiknek, mellyek által Angliának a' sok hadakozás miatt annyi adóságot kellett tsinálni. — Nints olyan Ország több mint Anglia, hogy 7 Millió emberek lévén benne, még-is 17 Milliot fizessen portzioba elztendőt által.

Egy Frantzia Pap, izetlen elmésségét akarván mutogatni, így kezdett egykor a' Prédikátzióhoz: „*Kedves Halgatóim! Én, mászszor az Isten' Beszédét szoktam előttetek, ezen prédikáló székben magyarázni; hanem most, az Ördög' szavait vettem fel letzkél, a' mint hallatok el-olvastatni.*” Prédikálott t. i. a'

Kristust

Kristust meg kísértetett Ördög' szavairól. Mostanában pedig egy Sváb Pap az Ördögöt választotta igen elzetlenül Eretnek térítővé. A' dolog így történt: Sváb Országnak déli részében, által megye a' szomszéd helységeből K — n. nevezetű faluba egy tenyeres talpas Mészáros, 's befordulván a' tsap-székbe, leül egy asztal mellé, 's bort kér magának. Mivel a' más asztalnál ott látta a' Falu' lelki Anyát egy testes palatzk bor mellett; ő bizony alkalmatlanságot vett ezen látásból, a' Papokról, 's a' mai gondolkodás' módjáról való beszélgetésre; 's oly vilátsolan talált a' tele poharak' világánál beszélni, hogy tovább már nem halgathatta tsipos okoskodását a' Plébánus, hanem belbe hagyta a' Vitruvius forgatást, 's el ment nagy mérgelődve. A' Mészáros haza indul estve felé: hát a' mint egy erdőn ment volna kérésztűt, efelé áll egy meg-testesült Ördög. Jól ki voltak a' izarvai, és a' ketske lábai tsinálva, 's ugyan sustorított: úgy meg-okádta a' tüzet. Azonban neki is átvakodik, rémi-ő hanggal a' Mészárosnak: „Mindjárt széllyel téplek most, ugymond átkozott Eretnek, mit beszélsz a' vadág-jogadón? — Külömben most csak nem bántalak, menny' el. 's mond meg a' több tsimbordsiának, hogy rövid időn el fogom őket mind ragadni, 's holt testeket a' madaraknak és vadaknak vetem eledelül,“ — A' Mészáros meg nem rettent a' Sátán' szavaira, mert meg nem foghatta, hogy állhatott volna el az Ördög térítővé. Reá uszítja tehát a' kutyáját, m'ly is Gazdája' kurázsijával bírván, megkapja a' Sátán' nyakán a' bört, 's földre teríti. A' Mészáros pedig neki áll a' görtsössével, 's midőn már derekassan exortizálná: *Jesus Mária Josefet* kiáltott az Ördög. Végre meg nemúlt. A' Mészáros visszafordult a' faluba, 's el beszélte, mi történt rajta. Esynéhány Lakosok el mentek vele kár látóba, 's lát ördög képeben egy jámbor Lakos társokat talállyák a' halállal küzködve; ki is a' mint még beszélhetett, megvallotta, hogy őtet a' Plébánus vette reá, hogy magát Ördöggé maskardná, 's

ennél fogva ragadná ki a
 torkából. — Meg esett
 kívül-való térítés' módja:
 holt. — A' nem módja
 vagynak roszsz következe
 vóltak vagynak ám a' sü
 ennek új izomorú példájá
 történetben. Mit kell ha
 vetkezések' el-távoztatás
 homályban járókat, de n
 nyü dolog: de azonban n
 ságnak!

... Doh
 ... rend
 ... meg
 ... is
 ... bezeg
 ... s, mint
 ... befült
 ... sz. kö
 ... sitani, a'
 ... em köp
 ... az okos

Tudósítás.

Bétsben a' Dominikánusok piattzán a' 796 dik
 szám alatt tulajdon házában Jakó, Udvari Waldhorn
 készítő Kerner Antal, szükségesnek állította meg-
 ujittani néhány esztendőkkel ez előtt tett jelentését:
 hogy ő, azon büntetésre méltó tsalárdáságnak ki-
 nyilatkoztatása végett, melly szerint némelly kül-
 ső országai Instrumentom készítői Waldhornokat,
 Trombitákat 's más egyéb Instrumentomokat szűnés
 nélkül az ő nevének és tizerének jegye alatt mint
 jókat el árulni mérészelnek, soha egy tulajdon ma-
 ga által készült ilyen Instrumentomot is valami Ke-
 reskedőnek az el-árulásra Commisioba nem adott
 és ezután is adni nem fog: hanem azok, a' kik az
 ő jó, és valósággal általa készült Instrumentomok-
 ból akarnak magoknak szerezni, azoknak tessék e-
 gyenesen ő hozzája menni; mert így a' maga mun-
 kájának jóságáról felelni, és mindennek a' leg-il-
 lendőbb áron és leg-nagyobb hamarsággal szolgál-
 ni fog.

Költ Bétsben Septembernek 23-dikán 1791.